

İZMİR TİCARET ODASI

**GDO'LU ÜRÜNLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK
YAYINLANDI ANCAK SAĞLIĞIMIZ AÇISINDAN
RİSKLERİYLE BİRLİKTE.....**

Günnur BİNİCİ ALTINTAŞ
Araştırma ve Meslekleri
Geliştirme Müdürlüğü
Araştırma Şefi

Kasım 2009

Geçtiğimiz günlerde Genetiği Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar yada kısaca GDO'larla ilgili bir yönetmelik yayınlandı.

Genelde dünya kamuoyunda canavar gıdalar olarak da nitelendirilen bu ürünler ile ilgili düzenleme kamuoyunda geniş yer buluyor.

Tarım Bakanlığı'nın açıklamaları kafaları karıştırırsa da yönetmeliğe karşı genel olarak kamuoyunda olumsuz tepkilerin daha ağır bastığı görülüyor.

Peki bu yönetmelikte neler var?

Yönetmeliğin tam adı: Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmelik .

26.10.2009 tarihli resmi gazetede yayınlandı ve yayım tarihi itibarıyla yürürlükte.

Gelelim Yönetmeliğin aslında ne demek istediğine ve tüm kamuoyunun da ifade ettiği endişelerimize.

- Aslında her ne kadar geçmiş yıllarda da ülkemize geldiği iddia edilse de bu yönetmelikle Tohumluklar ve Sağlık Bakanlığınca ruhsat veya izin verilen ürünler dışında tüm GDO'lu ürünlerin ithalat kapıları bir anlamda sonuna kadar açılmış oluyor.

Bu durum gelecek yıllarda tohumluk ithalatını ve dolayısıyla GDO'lu ürün ekimini de gündeme getirebilecek. Bunun sonucunda da yerli türlerimiz büyük zarar görecek.

- İthal edilen, üretilen veya dağıtımı yapılan GDO'lu ürünlerin olumsuzluğu tespit edildiğinde, gıda veya yem işletmecisi; sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla gerekli tedbirleri almakla gerekli bilgilendirmeyi yapmak ve bu ürünleri piyasadan geri çekmekle görevlendirilmiş.

Bu hüküm aslında GDO'ların olumsuz etkileri olabileceğini baştan kabul edildiğini gösteriyor.

- Bir başka handikap ta bu ürünün ticaretini yapan kişinin; ürünün olumsuz etkilerini takiple ve gereğini bir anlamda yapmakla görevlendirmiş olması.

Demek ki insan ve çevre sağlığı bu ürünlerin ticaretini yapanın vicdanına bırakılıyor.

- GDO'lu ürünlerin, bebeklere yönelik gıdalarda kullanılması yasaklanmış durumda. Ancak hamile yada süt veren annelerden bebeklere geçebileceği gerçeği göz ardı ediliyor. Ayrıca bebekler için zararlı olduğu kabul edilen bu ürünlerin başta çocuklar olmak üzere ve yetişkinler için zararlı olmadığını kabul etmenin de ne kadar sağlıklı bir bakış açısı olduğu tartışılmalıdır.

- İthalat izni; kullanım sonucunda olumsuz sonuçların ortaya çıkması durumunda, Bakanlıkça iptal edilecek denmektedir.

Oysa gıdaların insan bedenine yaptığı tahribatların faturası kısa zamanda ortaya çıkmadığı, çıktığında da çok geç olacağı ortadadır.

- Her bir başvuruyu değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından belirlenecek on bir üyeden oluşacak bir komite görevlendirilmiş durumda.

Bu Komitelerin Bakanlık TAGEM, TÜGEM, KKGGM birimlerinden temsilciler ile üniversiteler, TÜBİTAK ve araştırma enstitülerinde görevli konu ile ilgili uzman veya öğretim üyelerinden oluşması ve sekreteryaşının da TAGEM tarafından yürütülecek olması bu Komitenin bağımsız çalışma yapabileceği inancını tamamen ortadan kaldırmaktadır.

- Bu Yönetmelik hükümlerine göre izin verilen GDO'lu gıdaların % 0,9'un üzerinde GDO içermesi halinde, etiketlenmesi zorunlu.

Bu ifadeye farklı bir açıdan bakarsak hem yemlerde hem de tüm gıdalarda bu oranı aşmadığı sürece GDO'lu ürünler kullanılabilir ve etiketinde de yazmadığı için biz bunları tüketeceğiz. GDO'suz ürünlerde ise ürünlerin GDO'suz olduğu etiket üzerinde yazılamayacak. Daha açık bir ifadeyle ya tüketeceğiz, ya tüketeceğiz.....

Tüm bu değerlendirmeler ışığında tek bir noktaya geliyoruz.

Sözkonusu Yönetmelik Türk tarım sektörü ve Türk Halkının sağlığını ve geleceğini risk altına atmak demektir.

Ülkemizin tarımsal üretim potansiyeli ve gen çeşidi yeterlidir.

Alınan bu kararın en kısa sürede tekrar gözden geçirilmesi ve GDO'lu ürün ithalatına kesinlikle izin verilmemesi gerektiği düşüncesindeyiz.